

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Загальна хірургія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії
Розробник(и)	П'ятикоп Геннадій Іванович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 5-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 108 год. становить контактна робота з викладачем (18 год. лекцій, 90 год. практичних занять), 42 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	Загальна хірургія як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні студентами анатомії, топографічної анатомії, фізіології, гістології, мікробіології, вірусології та імунології, патофізіології, патоморфології, рентгенології, фармакології, пропедевтики педіатрії, сестринської практики, гігієни та екології, безпеки життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки, першої домедичної допомоги і інтегрується з цими дисциплінами.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Закласти основи вивчення студентами хірургії, дитячої хірургії, травматології та ортопедії, нейрохірургії, анестезіології та інтенсивної терапії, урології, акушерства і гінекології та інших навчальних дисциплін, де застосовуються хірургічні методи лікування, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання і професійної діяльності.

4. Зміст навчальної дисципліни

<p>Модуль 1. Введення у хірургію. Хірургічна інфекція. Невідкладні хірургічні стани.</p>
<p>Тема 1 Хірургія як наука. Історія розвитку хірургії. Деонтологія в хірургії. Організація хірургічної допомоги. Хірургічний стаціонар клінічної бази. Санітарно-гігієнічні вимоги до медичного персоналу хірургічного відділення і студентів медичного факультету.</p> <p>Етапи розвитку хірургії, вітчизняні хірургічні школи; організація хірургічної допомоги в Україні. Правила поведінки у хірургічній клініці. Питання хірургічної деонтології. Структура хірургічної клініки. Поняття про гігієну у хірургічному стаціонарі з метою профілактики розповсюдження госпітальної інфекції. Гігієна тіла, одягу медперсоналу, гігієна білизни і одягу хворих. Медична документація. Медичні маніпуляції: термометрія, ін'єкції (техніка проведення).</p>
<p>Тема 2 Антисептика. Історія розвитку. Види антисептики. Хімічна антисептика. Основні методи використання антисептики.</p> <p>Поняття антисептики. Історія її розвитку. Види антисептики і її значення для хірургії. Механічна, фізична, хімічна, біологічна антисептика. Групи хімічних антисептиків. Склад комплексних антисептичних речовин (розчин Люголя, розчин С-4, т. і.). Санітарно-гігієнічні вимоги до перев'язочної. Організація роботи. Види перев'язочного матеріалу, його властивості. Особливості догляду за хворими з гнійними захворюваннями.</p>
<p>Тема 3 Асептика. Історія. Види. Шляхи розповсюдження інфекції. Підготовка і стерилізація перев'язувального та шовного матеріалу, операційної білизни, рукавичок, хірургічного інструментарія. Передстерилізаційна обробка. Стерилізація.</p> <p>Поняття асептики. Історія розвитку асептики, її значення у хірургії. Шляхи розповсюдження інфекції. Заходи профілактики повітряно-краплинної, контактної та імплантаційної інфекції. Структура і санітарно-гігієнічний режим хірургічного стаціонару і операційного блоку. Ознайомлення з методикою виготовлення серветок, тампонів, кульок. Підготовка операційної білизни та перев'язочного матеріалу до стерилізації, методи укладки в бікси Шимельбуша. Будова і робота автоклава, техніка безпеки. Будова операційного блоку. Види прибирань. Методи транспортування хворих в операційну. Правила одягання операційної білизни. Підготовка інструментів до стерилізації. Приготування миючих та дезінфікуючих розчинів. Проби на якість передстерилізаційної обробки інструментів. Методи стерилізації ріжучих, оптичних, загальнохірургічних інструментів. Види шовного матеріалу. Методи стерилізації шовного матеріалу.</p>
<p>Тема 4 Асептика. Профілактика контактної інфекції. Обробка рук хірурга та операційного поля перед операцією.</p> <p>Історія розвитку методів підготовки рук хірурга та операційного поля до операції. Методи підготовки рук хірурга до операції. Догляд за руками хірурга поза клінікою. Обробка операційного поля.</p>
<p>Тема 5 Кровотеча. Класифікація. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Способи визначення крововтрати. Методи зупинки кровотечі.</p> <p>Визначення та види кровотеч. Визначення величини крововтрати. Механізм самостійної зупинки кровотечі. Методи тимчасової зупинки кровотечі (пальцеве притискання, давлюча пов'язка, закрутка, джут). Методи кінцевої зупинки кровотечі: механічні, фізичні, хімічні, біологічні. Судинний шов. Трансплантація, алопластика.</p>

Тема 6 Основи ізосерології. Групи крові і резус-фактор. Історія відкриття. Методи визначення груп крові і резус-фактора.

Історія відкриття груп крові і резус-фактору. Методики визначення групи крові і резус-належності. Визначення груп крові за допомогою целіклонів, стандартних сироваток, стандартних відмитих еритроцитів.

Тема 7 Трансфузіологія. Правила переливання крові. Можливі ускладнення. Профілактика і лікування ускладнень. Трансфузіологія. Компоненти крові та кровозамінники. Трансфузійна терапія. Можливі ускладнення, їх профілактика.

Історія переливання крові. Проби перед переливанням крові. Показання та протипоказання до переливання крові. Шляхи та методи переливання крові. Механізм дії перелитої крові та її компонентів. Макроскопічне визначення якості крові. Препарати компонентів крові. Спостереження за хворим під час переливання, документація. Групи кровозамінників. Можливі помилки і ускладнення при переливанні крові та компонентів крові, класифікація, патогенез, клініка. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії. Способи заготовки і консервації донорської крові.

Тема 8 Хірургічна інфекція. Збудники хірургічної інфекції, їх характеристика. Загальні принципи лікування хворих з гнійною інфекцією.

Поняття хірургічної інфекції і її класифікація. Характеристика збудників гострої неспецифічної гнійної інфекції. Патогенез розвитку гнійних процесів в організмі, клінічні ознаки і загальні принципи лікування хворих з гнійними захворюваннями з позиції доказової медицини.

Тема 9 Гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини. Гострі гнійні захворювання пухкої сполучної тканини.

Гострі гнійні захворювання шкіри, підшкірної клітковини, пухкої сполучної тканини. Клініка. Діагностика. Лікування. Оперативні втручання при цих захворюваннях.

Тема 10 Гострі гнійні захворювання кровоносних, лімфатичних судин та лімфатичних вузлів. Гострі гнійні захворювання серозних порожнин.

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях.

Тема 11 Гостра неспецифічна інфекція кісток і суглобів. Панарицій.

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях.

Тема 12 Гостра анаеробна інфекція (газова гангрена, правець, сказ, сибірка, дифтерія ран).

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях.

Тема 13 Хронічна специфічна хірургічна інфекція (туберкульоз, сифіліс). Загальна гнійна інфекція (сепсис).

Хронічна специфічна інфекція: хронічний туберкульоз, актиномікоз, сифіліс. Етіологія, клінічна картина. Методи діагностики і лікування захворювань. Сучасні положення поняття сепсис. Класифікація. Патогенетичні особливості протікання. Сучасні методи діагностики. Принципи лікування. Ендогенна інтоксикація при хірургічній інфекції. Методи детоксикації і імунокорекції. Хірургічні аспекти СНІДу і наркоманії.

Тема 14 Пошкодження (травма). Особливості обстеження хворих з травмою.

Поняття про травму. Класифікація травм. Комбіновані і поєднані травми. Особливості обстеження постраждалих з травмою і їх лікування.

Тема 15 Десмургія. М'які пов'язки. Десмургія. Трансплантаційні та імобілізуючі пов'язки.

Поняття десмургії. Види пов'язок. Типові бинтові пов'язки. Правила бинтування. Види пов'язок, що твердіють. Проби на якість гіпсу. Правила гіпсової техніки.

Тема 16 Закриті пошкодження м'яких тканин. Краш-синдром. Закриті пошкодження черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини, заочеревинного простору.

Поняття про травматизм. Клінічні прояви закритого ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини. Краш-синдром, етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування. Профілактика розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі. Особливості надання першої допомоги і транспортування хворих при даних ушкодженнях і лікування.

Тема 17 Вивихи. Переломи.

Визначення перелому. Класифікація. Механізм виникнення перелому. Види зміщень кісткових уламків. Утворення кісткового мозолу. Клінічна картина. Методи діагностики. Надання першої допомоги при переломах, її задачі. Засоби транспортної іммобілізації. Будова шин Дітерікса і Крамера. Надання першої долікарської допомоги хворому з переломом. Накладання шин з підручних матеріалів. Основні задачі лікування переломів у стаціонарі. Основні види закритого та відкритого лікування. Знеболення. Фіксаційний і екстензійний методи лікування. Показання до оперативного втручання. Методи оперативних втручань при переломах. Наслідки лікування переломів. Вивихи, поняття. Класифікація. Механізм виникнення. Клінічні прояви. Диференційна діагностика між переломом та вивихом. Лікування вивихів.

Тема 18 Відкриті пошкодження (рани). Класифікація. Фази ранового процесу.

Рани, визначення, класифікація. Структура рани та перебіг ранового процесу у чистій рані. Характеристика окремих типів ран і перша допомога при них. Умови, при яких виникає інфекція у рані і їх усунення. Структура чистої рани. Первинна хірургічна обробка рани. Види первинних швів. Лікування чистої рани в післяопераційному періоді.

Тема 19 Лікування свіжих ран. ПХО. Лікування гнійних ран.

Історія лікування ран. Принципи хірургічного лікування свіжих ран з позиції доказової медицини. Первинна хірургічна обробка рани. Види первинних швів. Лікування чистої рани в післяопераційному періоді. Особливості хірургічного лікування гнійної рани. Види загоєння ран (первинним та вторинним натягом), будова грануляційної тканини, особливості обробки гнійної рани з анаеробною інфекцією. Сучасні антисептики для лікування гнійних ран. Додаткові методи для стимуляції загоєння гнійної рани. Антибіотикотерапія, специфічна та неспецифічна імунотерапія при гнійних ранах з позиції доказової медицини.

Тема 20 Термічні, хімічні і радіаційні опіки. Опікова хвороба. Електротравма. Відмороження і замерзання.

Класифікація опіків по глибині, площі, тяжкості. Клінічні прояви термічних опіків. Симптоматика опіків хімічними сполуками. Променеві опіки. Періоди перебігу опікової хвороби. Перша допомога при різних видах опіків. Лікування опіків у стаціонарі. Лікування опікової хвороби згідно перебігу. Види оперативних втручань при опіках. Відмороження. Визначення. Ступені. Клінічні прояви. Особливості надання першої допомоги хворому з відмороженням у до- реактивному періоді. Лікування відморожень у стаціонарі. Замерзання. Стадії та надання першої допомоги. Електротравма, особливості перебігу. Надання першої допомоги при електротравмі.

Модуль 2. Основи анестезіології та реаніматології. Основи клінічної онкології. Курація хірургічних хворих.

Тема 21 Місцева анестезія. Види місцевої анестезії. Техніка проведення. Можливі ускладнення. Їх профілактика і лікування.

Поняття місцевої анестезії. Історія її розвитку. Препарати – місцеві анестетики. Механізм дії. Показання і протипоказання для місцевої анестезії. Різновиди місцевого знеболення (термінальна, інфільтративна, регіонарна анестезія). Методика проведення місцевої анестезії за О.В. Вишневським. Можливі ускладнення, їх профілактика і лікування.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Збирати медичну інформацію про пацієнта з хірургічною патологією та аналізувати клінічні дані.
PH2	Вміти визначити необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень та оцінити їх результат у пацієнтів з хірургічними захворюваннями.
PH3	Формулювати попередній та клінічний діагнози хірургічного захворювання.
PH4	Діагностувати невідкладні стани в хірургії.
PH5	Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу пацієнтам з хірургічною нозологією.
PH6	Проводити лікувально-евакуаційні заходи щодо хірургічних хворих.
PH7	Виконувати медичні маніпуляції хірургічним пацієнтам.
PH8	Розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності стосовно хірургічних хворих.
PH9	Вести медичну документацію, в тому числі електронні форми, хворих на хірургічну патологію.
PH10	Оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на перебіг післяопераційного періоду та розвиток можливих ускладнень.

PH11	Проводити епідеміологічні та медико- статистичні дослідження здоров'я хірургічних груп населення; обробку соціальної, економічної та медичної інформації.
PH12	Дотримуватись етичних принципів при роботі з хірургічними пацієнтами, лабораторними тваринами.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 222 Медицина:

ПР1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПР4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПР7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПР8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПР9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПР21	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПР23	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
СН3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СН4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
СН5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
СН6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
СН7	Здатність працювати в команді.
СН8	Здатність до міжособистісної взаємодії.
СН9	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
СН10	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
СН11	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Хірургія як наука. Історія розвитку хірургії. Деонтологія в хірургії. Організація хірургічної допомоги. Хірургічний стаціонар клінічної бази. Санітарно-гігієнічні вимоги до медичного персоналу хірургічного відділення і студентів медичного факультету.

Пр1 "Хірургія як наука. Історія розвитку хірургії. Деонтологія в хірургії. Організація хірургічної допомоги. Хірургічний стаціонар клінічної бази. Санітарно-гігієнічні вимоги до медичного персоналу хірургічного відділення і студентів медичного факультету." (денна)

Етапи розвитку хірургії, вітчизняні хірургічні школи; організація хірургічної допомоги в Україні. Правила поведінки у хірургічній клініці. Питання хірургічної деонтології. Структура хірургічної клініки. Поняття про гігієну у хірургічному стаціонарі з метою профілактики розповсюдження госпітальної інфекції. Гігієна тіла, одягу медперсоналу, гігієна білизни і одягу хворих. Медична документація. Медичні маніпуляції: термометрія, ін'єкції (техніка проведення). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень - робота в хірургічному відділенні стаціонару (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 2. Антисептика. Історія розвитку. Види антисептики. Хімічна антисептика. Основні методи використання антисептики.

Пр2 "Антисептика. Історія розвитку. Види антисептики. Хімічна антисептика. Основні методи використання антисептики." (денна)

Поняття антисептики. Історія її розвитку. Види антисептики і її значення для хірургії. Механічна, фізична, хімічна, біологічна антисептика. Групи хімічних антисептиків. Склад комплексних антисептичних речовин (розчин Люголя, розчин С-4, т. і.). Санітарно-гігієнічні вимоги до перев'язочної. Організація роботи. Види перев'язочного матеріалу, його властивості. Особливості догляду за хворими з гнійними захворюваннями. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень - робота в перев'язувальній кімнаті хірургічного відділення, біля ліжка хворого (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 3. Асептика. Історія. Види. Шляхи розповсюдження інфекції. Підготовка і стерилізація перев'язувального та шовного матеріалу, операційної білизни, рукавичок, хірургічного інструментарія. Передстерилізаційна обробка. Стерилізація.

Пр3 "Асептика. Історія. Види. Шляхи розповсюдження інфекції. Підготовка і стерилізація перев'язувального та шовного матеріалу, операційної білизни, рукавичок, хірургічного інструментарія. Передстерилізаційна обробка. Стерилізація." (денна)

Поняття асептики. Історія розвитку асептики, її значення у хірургії. Шляхи розповсюдження інфекції. Заходи профілактики повітряно-краплинної, контактної та імплантаційної інфекції. Структура і санітарно-гігієнічний режим хірургічного стаціонару і операційного блоку. Ознайомлення з методикою виготовлення серветок, тампонів, кульок. Підготовка операційної білизни та перев'язочного матеріалу до стерилізації, методи укладки в бікси Шимельбуша. Будова і робота автоклава, техніка безпеки. Будова операційного блоку. Види прибирань. Методи транспортування хворих в операційну. Правила одягання операційної білизни. Підготовка інструментів до стерилізації. Приготування миючих та дезінфікуючих розчинів. Проби на якість передстерилізаційної обробки інструментів. Методи стерилізації ріжучих, оптичних, загальнохірургічних інструментів. Види шовного матеріалу. Методи стерилізації шовного матеріалу. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень - в операційному блоці, в центральному стерилізаційному відділенні.

Тема 4. Асептика. Профілактика контактної інфекції. Обробка рук хірурга та операційного поля перед операцією.

Лк1 "Поняття про хірургію. Історія розвитку хірургії. Антисептика. Асептика." (денна)

Основні етичні і деонтологічні положення в хірургії. Структура хірургічної клініки та організація роботи медичного персоналу. Методи сучасної антисептики і асептики. Методи підготовки до використання перев'язочного матеріалу, операційної білизни, хірургічного інструментарію, шовного матеріалу. Методи обробки рук хірурга та операційного поля. Організація роботи в чистій та гнійній перев'язочних, особливості догляду за хворими в перев'язочних. Організація роботи в операційній. Підготовка хворого до планового та термінового хірургічного втручання. Догляд за хворим у післяопераційному періоді. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр4 "Асептика. Профілактика контактної інфекції. Обробка рук хірурга та операційного поля перед операцією." (денна)

Історія розвитку методів підготовки рук хірурга та операційного поля до операції. Методи підготовки рук хірурга до операції. Догляд за руками хірурга поза клінікою. Обробка операційного поля. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики обробки рук хірурга та операційного поля перед початком операції) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень - робота в операційному блоці хірургічного відділення лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 5. Кровотеча. Класифікація. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Способи визначення крововтрати. Методи зупинки кровотечі.

Лк2 "Кровотеча. Види. Методи гемостазу. Основи ізосерології і трансфузіології." (денна)

Класифікація кровотеч та визначення тяжкості крововтрати. Методи тимчасової та кінцевої зупинки кровотечі. Методи визначення групи крові та резус-фактору. Проведення проб на сумісність крові донора і реципієнта. Показання та протипоказання до переливання крові та препаратів крові, методи гемотрансфузії. Гемотрансфузія і спостереження за хворим під час її виконання. Класифікація кровозамінників. Можливі помилки і ускладнення при гемотрансфузії. Профілактичні та лікувальні заходи щодо ускладнень при гемотрансфузії. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр5 "Кровотеча. Класифікація. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Способи визначення крововтрати. Методи зупинки кровотечі." (денна)

Визначення та види кровотеч. Визначення величини крововтрати. Механізм самостійної зупинки кровотечі. Методи тимчасової зупинки кровотечі (пальцеве притискання, давлюча пов'язка, закрутка, джут). Методи кінцевої зупинки кровотечі: механічні, фізичні, хімічні, біологічні. Судинний шов. Трансплантація, алопластика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, роботу в симуляційному центрі (робота з кровоспинними джутами різної конфігурації), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів про основні методи тимчасової зупинки кровотеч) з подальшим обговоренням. Рольові ігри. За можливістю - робота біля ліжка хворого у хірургічному відділенні лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 6. Основи ізосерології. Групи крові і резус-фактор. Історія відкриття. Методи визначення груп крові і резус-фактора.

Пр6 "Основи ізосерології. Групи крові і резус-фактор. Історія відкриття. Методи визначення груп крові і резус-фактора." (денна)

Історія відкриття груп крові і резус-фактору. Методики визначення групи крові і резус-належності. Визначення груп крові за допомогою целіклонів, стандартних сироваток, стандартних відмитих еритроцитів. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів із визначенням груп крові) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, опанування практичних навичок в симуляційному центрі (робота з стандартними сироватками), робота в маніпуляційній кімнаті хірургічного відділення лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних методів обстеження.

Тема 7. Трансфузіологія. Правила переливання крові. Можливі ускладнення. Профілактика і лікування ускладнень. Трансфузіологія. Компоненти крові та кровозамінники. Трансфузійна терапія. Можливі ускладнення, їх профілактика.

Пр7 "Трансфузіологія. Правила переливання крові. Можливі ускладнення. Профілактика і лікування ускладнень. Трансфузіологія. Компоненти крові та кровозамінники. Трансфузійна терапія. Можливі ускладнення, їх профілактика." (денна)

Історія переливання крові. Проби перед переливанням крові. Показання та протипоказання до переливання крові. Шляхи та методи переливання крові. Механізм дії перелитої крові та її компонентів. Макроскопічне визначення якості крові. Препарати компонентів крові. Спостереження за хворим під час переливання, документація. Групи кровозамінників. Можливі помилки і ускладнення при переливанні крові та компонентів крові, класифікація, патогенез, клініка. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії. Способи заготовки і консервації донорської крові. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів із зазначеної патології) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються опанування практичних навичок в маніпуляційному кабінеті хірургічного відділення лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), робота в центрі переливання крові. Трактовка результатів лабораторних методів обстеження. Робота в симуляційному центрі (заповнення систем для переливання крові). За відсутністю карантинних обмежень - робота в профільному відділенні біля ліжка хворого.

Тема 8. Хірургічна інфекція. Збудники хірургічної інфекції, їх характеристика. Загальні принципи лікування хворих з гнійною інфекцією.

Пр8 "Хірургічна інфекція. Збудники хірургічної інфекції, їх характеристика. Загальні принципи лікування хворих з гнійною інфекцією Гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини. Гострі гнійні захворювання пухкої сполучної тканини." (денна)

Поняття хірургічної інфекції і її класифікація. Характеристика збудників гострої неспецифічної гнійної інфекції. Патогенез розвитку гнійних процесів в організмі, клінічні ознаки і загальні принципи лікування хворих з гнійними захворюваннями з позиції доказової медицини. Гострі гнійні захворювання шкіри, підшкірної клітковини, пухкої сполучної тканини. Клініка. Діагностика. Лікування. Оперативні втручання при цих захворюваннях. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. За відсутністю карантинних обмежень - робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Складання плану лікування хворого.

Тема 9. Гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини. Гострі гнійні захворювання пухкої сполучної тканини.

Пр9 "Гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини. Гострі гнійні захворювання пухкої сполучної тканини." (денна)

Гострі гнійні захворювання шкіри, підшкірної клітковини, пухкої сполучної тканини. Клініка. Діагностика. Лікування. Оперативні втручання при цих захворюваннях.

Тема 10. Гострі гнійні захворювання кровоносних, лімфатичних судин та лімфатичних вузлів. Гострі гнійні захворювання серозних порожнин.

Пр10 "Гострі гнійні захворювання кровоносних, лімфатичних судин та лімфатичних вузлів. Гострі гнійні захворювання серозних порожнин." (денна)

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Крім того, при вивченні даної теми передбачається робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, складання плану лікування.

Тема 11. Гостра неспецифічна інфекція кісток і суглобів. Панарицій.

Лк3 "Хірургічна інфекція. Гостра гнійна інфекція шкіри, підшкірної і пухкої клітковини, кровоносних і лімфатичних судин, серозних порожнини і кісток." (денна)

Класифікація хірургічної інфекції. Діагностика гострих гнійних захворювань м'яких тканин, диференційна діагностика між ними та іншими хворобами. Консервативні та оперативні методи лікування. Патогенез розвитку і клінічні форми гострого гематогенного остеомієліту. Лікувальна тактика при різних формах гострого гематогенного остеомієліту. Клінічні прояви, методи діагностики, тактика лікування хронічних форм остеомієліту. Особливості перебігу гострих гнійних захворювань у хворих на СНІД та наркоманію. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр11 "Гостра неспецифічна інфекція кісток і суглобів. Панарицій." (денна)

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. За можливістю - робота в хірургічному відділенні лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), складання плану лікування основного захворювання та надання невідкладної допомоги.

Тема 12. Гостра анаеробна інфекція (газова гангрена, правець, сказ, сибірка, дифтерія ран).

Лк4 "Хронічна неспецифічна і специфічна інфекція. Сепсис. Анаеробна інфекція." (денна)

Клінічні прояви газової анаеробної гангрени, правцю, дифтерії ран, сибірської виразки та лікувальні програми з позиції доказової медицини. Метод профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрени. Сучасна класифікація сепсису, методи його діагностики, лікувальна програма для хворого на сепсис з позиції доказової медицини. Патогенетичні аспекти розвитку ендогенної інтоксикації при хірургічній інфекції і методи детоксикації та імунотерапії. Клініка кістково-суглобового туберкульозу, актиномікозу, сифілісу. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр12 "Гостра анаеробна інфекція (газова гангрена, правець, сказ, сибірка, дифтерія ран)." (денна)

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота у профільному відділенні лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 13. Хронічна специфічна хірургічна інфекція (туберкульоз, сифіліс). Загальна гнійна інфекція (сепсис).

Пр13 "Хронічна специфічна хірургічна інфекція (туберкульоз, сифіліс). Загальна гнійна інфекція (сепсис)." (денна)

Хронічна специфічна інфекція: хронічний туберкульоз, актиномікоз, сифіліс. Етіологія, клінічна картина. Методи діагностики і лікування захворювань. Сучасні положення поняття сепсис. Класифікація. Патогенетичні особливості протікання. Сучасні методи діагностики. Принципи лікування. Ендогенна інтоксикація при хірургічній інфекції. Методи детоксикації і імунотерапії. Хірургічні аспекти СНІДу і наркоманії.

Тема 14. Пошкодження (травма). Особливості обстеження хворих з травмою.

Пр14 "Пошкодження (травма). Особливості обстеження хворих з травмою. Десмургія. М'які пов'язки. Десмургія. Трансплантаційні та іммобілізуючі пов'язки." (денна)

Поняття про травму. Класифікація травм. Комбіновані і поєднані травми. Особливості обстеження постраждалих з травмою і їх лікування. Поняття десмургії. Види пов'язок. Типові бинтові пов'язки. Правила бинтування. Види пов'язок, що твердіють. Проби на якість гіпсу. Правила гіпсової техніки. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота у симуляційному центрі (моделювання транспортних шин) та профільних відділеннях лікувального закладу (трактування отриманих даних рентгенологічного обстеження) згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом.

Тема 15. Десмургія. М'які пов'язки. Десмургія. Трансплантаційні та іммобілізуючі пов'язки.

Пр15 "Десмургія. М'які пов'язки. Десмургія. Трансплантаційні та іммобілізуючі пов'язки." (денна)

Поняття десмургії. Види пов'язок. Типові бинтові пов'язки. Правила бинтування. Види пов'язок, що твердіють. Проби на якість гіпсу. Правила гіпсової техніки.

Тема 16. Закриті пошкодження м'яких тканин. Краш-синдром. Закриті пошкодження черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини, заочеревинного простору.

Пр16 "Закриті пошкодження м'яких тканин. Краш-синдром. Закриті пошкодження черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини, заочеревинного простору." (денна)

Поняття про травматизм. Клінічні прояви закритого ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини. Краш-синдром, етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування. Профілактика розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі. Особливості надання першої допомоги і транспортування хворих при даних ушкодженнях і лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота у профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трактування отриманих даних ультразвукового обстеження) згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом.

Тема 17. Вивихи. Переломи.

Лк5 "Травма. Травматична хвороба. Закриті пошкодження м'яких тканин, краніальна, торакальна, абдомінальна, скелетна травма." (денна)

Визначення різних видів травматизму. Ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини. Заходи першої медичної допомоги постраждалим із різними видами ушкоджень. Класифікація і діагностика переломів кісток. Надання першої допомоги при переломах. Основні методи консервативного та оперативного лікування переломів. Наслідки лікування переломів. Класифікація та діагностика вивихів. Методи лікування вивихів. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр17 "Вивихи. Переломи." (денна)

Визначення перелому. Класифікація. Механізм виникнення перелому. Види зміщень кісткових уламків. Утворення кісткового мозолу. Клінічна картина. Методи діагностики. Надання першої допомоги при переломах, її задачі. Засоби транспортної іммобілізації. Будова шин Дітеріхса і Крамера. Надання першої долікарської допомоги хворому з переломом. Накладання шин з підручних матеріалів. Основні задачі лікування переломів у стаціонарі. Основні види закритого та відкритого лікування. Знеболення. Фіксаційний і екстензійний методи лікування. Показання до оперативного втручання. Методи оперативних втручань при переломах. Наслідки лікування переломів. Вивихи, поняття. Класифікація. Механізм виникнення. Клінічні прояви. Диференційна діагностика між переломом та вивихом. Лікування вивихів. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри. Робота біля ліжка хворого, трактування отриманих даних рентгенологічного обстеження у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), складання плану лікування основного захворювання.

Тема 18. Відкриті пошкодження (рани). Класифікація. Фази ранового процесу.

Пр18 "Відкриті пошкодження (рани). Класифікація. Фази ранового процесу." (денна)

Рани, визначення, класифікація. Структура рани та перебіг ранового процесу у чистій рані. Характеристика окремих типів ран і перша допомога при них. Умови, при яких виникає інфекція у рані і їх усунення. Структура чистої рани. Первинна хірургічна обробка рани. Види первинних швів. Лікування чистої рани в післяопераційному періоді. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією первинної хірургічної обробки рани) з подальшим обговоренням. За відсутності карантинних обмежень - робота в травматологічному центрі.

Тема 19. Лікування свіжих ран. ПХО. Лікування гнійних ран.

Лк6 "Відкриті пошкодження (рани). Опіки. Опікова хвороба. Електротравма. Відмороження." (денна)

Визначення та класифікація ран, фази ранового процесу. Перша допомога постраждалому з раною. Первинна хірургічна обробка рани. Хірургічна обробка гнійної рани. Принципи лікування ран в залежності від фаз ранового процесу з позиції доказової медицини. Класифікація та діагностика термічних, хімічних, променевих опіків, електротравми. Заходи першої допомоги постраждалому із опіком, електротравмою. Програма лікування постраждалого з опіком з позиції доказової медицини. Класифікація та діагностика відморожень. Перша допомога постраждалому з відмороженням. Лікувальна програма постраждалого з відмороженням з позиції доказової медицини. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр19 "Лікування свіжих ран. ПХО. Лікування гнійних ран." (денна)

Історія лікування ран. Принципи хірургічного лікування свіжих ран з позиції доказової медицини. Первинна хірургічна обробка рани. Види первинних швів. Лікування чистої рани в післяопераційному періоді. Особливості хірургічного лікування гнійної рани. Види загоєння ран (первинним та вторинним натягом), будова грануляційної тканини, особливості обробки гнійної рани з анаеробною інфекцією. Сучасні антисептики для лікування гнійних ран. Додаткові методи для стимуляції загоєння гнійної рани. Антибіотикотерапія, специфічна та неспецифічна імунотерапія при гнійних ранах з позиції доказової медицини. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. На відсутності карантинних обмежень - робота в гнійній перев'язувальній кімнаті хірургічного відділення.

Тема 20. Термічні, хімічні і радіаційні опіки. Опікова хвороба. Електротравма. Відмороження і замерзання.

Пр20 "Термічні, хімічні і радіаційні опіки. Опікова хвороба. Електротравма. Відмороження і замерзання." (денна)

Класифікація опіків по глибині, площі, тяжкості. Клінічні прояви термічних опіків. Симптоматика опіків хімічними сполуками. Променеві опіки. Періоди перебігу опікової хвороби. Перша допомога при різних видах опіків. Лікування опіків у стаціонарі. Лікування опікової хвороби згідно перебігу. Види оперативних втручань при опіках. Відмороження. Визначення. Ступені. Клінічні прояви. Особливості надання першої допомоги хворому з відмороженням у до- реактивному періоді. Лікування відморожень у стаціонарі. Замерзання. Стадії та надання першої допомоги. Електротравма, особливості перебігу. Надання першої допомоги при електротравмі. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. За відсутності карантинних обмежень - робота в опіковому відділенні стаціонару (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 21. Місцева анестезія. Види місцевої анестезії. Техніка проведення. Можливі ускладнення. Їх профілактика і лікування.

Пр21 "Місцева анестезія. Види місцевої анестезії. Техніка проведення. Можливі ускладнення. Їх профілактика і лікування." (денна)

Поняття місцевої анестезії. Історія її розвитку. Препарати – місцеві анестетики. Механізм дії. Показання і протипоказання для місцевої анестезії. Різновиди місцевого знеболення (термінальна, інфільтративна, регіонарна анестезія). Методика проведення місцевої анестезії за О.В. Вишневським. Можливі ускладнення, їх профілактика і лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією різних видів новокаїнових блокад) з подальшим обговоренням. При відсутності карантинних обмежень - робота в операційній, перев'язувальній кімнаті.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання

МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН5	Практикоорієнтоване навчання
МН6	Самостійне навчання
МН7	Електронне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчого мислення.

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність до аналітичного та критичного мислення, роботі в команді, наполегливість формується під час командно-, практико- та кейс-орієнтованого навчання, знання та розуміння предметної області здобувається протягом лекцій, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій. Навчання на основі досліджень спонукає до розвитку визначеності та наполегливості щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Написання та захист історії хвороби
НД2	Інтерпретація лабораторних (клінічний аналіз крові, сечі, біохімічний аналіз крові, імунологічні дослідження тощо) та інструментальних (ЕКГ, ЕхоКГ, ЕФГДС, УЗД, КТ, рентгенографія, спірографія тощо) методів обстеження
НД3	Підготовка до практичних занять
НД4	Розбір клінічних кейсів
НД5	Практична робота з пацієнтом у профільних відділеннях лікарні
НД6	Електронне навчання у системах (Zoom, MIX.sumdu.edu.ua)
НД7	Підготовка до диференційного заліку
НД8	Індивідуальний дослідницький проєкт (студентська наукова робота, стаття, тези тощо)
НД9	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД10	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі
НД11	Виконання групового практичного завдання
НД12	Інтерактивні лекції

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
------------	---	------------------------------------

Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання
МФО2 Захист історії хвороби	Передбачений захист історії хвороби, коли студент має надати відповіді на питання щодо хворого, курацію якого він проводив, причин та провокуючих факторів захворювання, сучасних методів діагностики та лікування.	Захист - відповідно до календарно-тематичного плану	Здобувач отримує оцінку за написання історії хвороби (5 балів максимум) та захист (5 балів максимум)
МФО3 Підсумкове тестування	Метод ефективною перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання по завершенню дисципліни.	На передостанньому занятті з дисципліни.	Максимальна кількість балів за тестування - 10 балів за умови отримання 100% правильних відповідей. Мінімальний бал успішного складання тестів - 6 балів (60% правильних відповідей)

<p>МФО4 Консультування викладача під час підготування індивідуального дослідницького проекту (виступ на конференції, конкурсі наукових робіт)</p>	<p>Важливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є науково-дослідна робота студентів. Залучення останніх до дослідницької діяльності сприяє формуванню їхнього наукового світогляду, працелюбства, працездатності, ініціативності тощо.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Усні коментарі викладача. Студенту надаються додаткові заохочувальні бали (від 5 до 10), залежно від виду дослідницького проекту</p>
<p>МФО5 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань</p>	<p>У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Консультування студентів в роботі з і стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів "біля ліжка" хворого із подальшим визначенням рівня практичної підготовки</p>
<p>МФО6 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами</p>	<p>Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів</p>

<p>МФО7 Розв'язування клінічних кейсів</p>	<p>Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці</p>
<p>МФО8 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів</p>	<p>Метод ефективною перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.</p>	<p>Протягом всього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>студент має надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття</p>
<p>МФО9 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки</p>	<p>Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань</p>

<p>МФО9 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки</p>	<p>Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань</p>
<p>МФО9 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки</p>	<p>Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань</p>
<p>МФО10 Перевірка виконання практичних навичок</p>	<p>Відпрацювання практичних навичок на різноманітних манекенах і симуляторах.</p>	<p>Протягом періоду навчання. На передостанньому занятті студент має успішно виконати практичні навички</p>	<p>Успішне виконання практичних навичок з дисципліни є допуском до складання диференційного заліку. Максимальна кількість балів - 20, мінімальна -12</p>

<p>МФО11 Дискусії у фокус-групах</p>	<p>Метод дозволяє залучити всіх учасників до процесу обговорення та обґрунтування власної думки шляхом багатосторонньої комунікації, розвинути вміння вести професійну дискусію, виховати повагу до колег та здатність до генерації альтернативних ідей і пропозицій.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Оцінка здатності студента до роботи в команді, вміння обґрунтовувати свої рішення, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці</p>
--	---	--	---

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
<p>МСО1 Підсумковий контроль: диференційний залік</p>	<p>Складання диференційного заліку. До складання заліку допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування, захистили історію хвороби.</p>	<p>На останньому занятті</p>	<p>Здобувач може отримати 80 балів за диференційний залік. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент - 48 балів</p>
<p>МСО2 Оцінювання написання та захисту історії хвороб</p>	<p>Написання історії хвороби передбачає демонстрацію вміння працювати з хворим, закріплення практичних навичок фізикального обстеження пацієнта, оцінювання та аналізу медичної документації, встановлення клінічного діагнозу з елементами диференційної діагностики, призначення лікування. Передбачений захист історії хвороби, коли студент має надати відповіді на питання щодо хворого, курацію якого він проводив, причин та провокуючих факторів захворювання, сучасних методів лікування.</p>	<p>Відповідно до календарно-тематичного плану</p>	<p>Студент може отримати максимально 10 балів. 5 балів нараховується за написання, 5 балів за захист. Мінімальна кількість балів для успішного захисту - 6 балів</p>

МСО3 Підсумкове тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання протягом циклу та визначити рівень знань по завершенню дисципліни	Підсумкове комп'ютерне тестування по завершенню курсу (10 балів)	Є допуском до складання диференційного заліку
МСО4 Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	Комплексне відпрацювання практичної складової програм навчальних дисциплін у безпечному для здобувачів освіти симуляційному середовищі. Надає можливість опанувати навички з різноманітних невідкладних станів.	На передостанньому занятті з дисципліну студент має успішно скласти перелік практичних навичок	Є обов'язковим для допуску до диференційного заліку. Максимальна кількість балів 20, мінімальна 12
МСО5 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе усне опитування, інтерпретацію лабораторних та інструментальних методів обстеження, об'єктивне структуроване клінічне обстеження пацієнта, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів, поточне тестування. Студенти, які залучені до дослідницької діяльності, мають можливість презентувати результати власних досліджень на конференціях, конкурсах студентських наукових робіт тощо (заохочувальна діяльність, додаткові бали).	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті. Результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
5 семестр	200 балів		
МСО1. Підсумковий контроль: диференційний залік	80		
відповідь на питання надання невідкладної допомоги	20	11	Ні
відповідь на питання практичної підготовки	15	9	Ні

	відповідь на теоретичні питання (3x15)	45	9	Ні
МСО2. Оцінювання написання та захисту історії хвороб		10		
		10	6	Ні
МСО3. Підсумкове тестування		10		
		10	6	Ні
МСО4. Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій		20		
		20	12	Ні
МСО5. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки		80		
	Усне опитування, виконання групового кейсу, клінічного кейсу, оцінювання, об'єктивне структуроване клінічне обстеження, інтерпретація результатів лабораторного та інструментального обстеження	80	48	Ні

При засвоєнні матеріалів модулю студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 80. Кількість балів студента вираховується за формулою 100 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За написання історії хвороби присвоюються такі бали: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Захист історії хвороби: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Загалом за історію хвороби студент максимально може отримати 10 бали, мінімально необхідний бал 6. За діагностичне тестування студент отримує максимально 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати студент - 6 балів. Обов'язковою умовою допуску до диференційного заліку є успішне виконання переліку практичних навичок на передостанньому занятті з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент - 20 балів, мінімальна - 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Студент допускається до диференційованого заліку за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 48 балів під час практичних занять, 6 балів за історію хвороби, 6 балів за тестування та 12 балів за виконання практичних навичок і маніпуляцій. Диференційний залік проводиться на останньому занятті. Екзаменаційні білети містять 3 теоретичні запитання з різноманітної тематики та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни (15 балів кожний), 1 практичне завдання (15 балів) та питання надання невідкладної допомоги (20 балів). Диференційний залік зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проекту (захист студентської наукової роботи 10 балів, виступ на конференції, стендова доповідь на конференції, тези доповідей - 5 балів). Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів. Передбачена можливість перезарахування балів, отриманих за системою неформальної освіти відповідно до Положення.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, спірограм, електрокардіограм, комп'ютерних томограм, результатів лабораторних методів обстеження
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Фантоми, муляжі, обладнання симуляційного центру
ЗН5	КНП СОР "Сумська обласна клінічна лікарня"
ЗН6	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани ноутбуки)
ЗН7	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання)
ЗН8	Медичне обладнання (спірометр, пікфлоуметр, електрокардіограф, ростомір, ваги, фіброгастроскоп, тонометр, фонендоскоп та ін.)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Десмургія [Текст] : підручник / М. О. Корж, В. О. Радченко, І. В. Белозьоров та ін. — Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2021. — 188 с.
2	Загальна хірургія [Текст] : підручник / В. П. Андрющенко, Я. С. Березницький, А. В. Верба та ін. ; за ред.: Я.С. Березницького, М.П. Захараша, В.Г. Мішалова, В.О. Шідловського. — 2-ге вид. — Вінниця : Нова Книга, 2020. — 344 с. + Гриф МОН.
3	General Surgery [Текст] = Загальна хірургія : textbook / V. P. Andriushenko, Ya. S. Bereznitsky, A. V. Verba etc. — 2th ed. — Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. — 328 p. + Гриф МОЗ.
4	General Surgery [Текст] : textbook / S. D. Khimich, M. D. Zheliba, V. P. Andryushchenko etc. ; eds. : S. D. Khimich, M. D. Zheliba. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2019. — 536 p. + Гриф МОН.
5	Кравец, А.В. Уход за больными в хирургической клинике [Текст] : учеб. пос. / А. В. Кравец, И. Я. Гресько, В. М. Попадинец. — Сумы : СумГУ, 2019. — 256 с. + Гриф МОН; Гриф МОЗ.
Допоміжна література	
1	Kravets, O. V. 5425 Methodical instructions for practical lessons on the topic "Local anesthesia" on the disciplines "General surgery" and "Oncology" [Електронний ресурс] : for foreign student of medical higher schools of the full-time course of study / O. V. Kravets, Y. V. Moskalenko. — Sumy : Sumy State University, 2023. — 30 p.
2	Кравець, О. В. 5157 Методичні вказівки до практичних занять на тему "Місцева анестезія" з курсу "Загальна хірургія" [Текст] : для студ. спец. медичних ЗВО денної форми навчання / О. В. Кравець, Ю. В. Москаленко. — Суми : СумДУ, 2021. — 31 с.

3	Лукавенко, І.М. 4745 Методичні вказівки до практичних занять із курсу "Загальна хірургія" зі змістовим модулем "Аномалії розвитку і захворювання молочної та грудної залоз" [Електронний ресурс] : для студ. спец.: 222 "Медицина" денної форми навчання / Лукавенко І.М. — Електронне видання каф. хірургії, ортопедії та фтизіатрії. — Суми : СумДУ, 2020. — 64 с.
4	Кравець, О.В. 4490 Методичні вказівки до практичних занять із курсу "Загальна хірургія" на тему "Схема написання історії хвороби хірургічного хворого" [Текст] : для студ. медичних ЗВО денної форми навчання / О. В. Кравець, В. П. Шевченко, Г. І. П'ятикоп. — Суми : СумДУ, 2019. — 58 с.
5	4323 Methodological instructions on the topic "Care for the Surgical Patients. Nutrition of Patients during Postoperative Period" [Текст] : for students of medical higher schools / A. V. Kravets, G. I. Pyatikor, V. P. Shevchenko, I. Ya. Gresko. — Sumy : Sumy State University, 2018. — 26 p.
6	Савка, Л.С. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка [Текст] : навч. посіб. / Л. С. Савка, Л. І. Разінкова, О. І. Коцар ; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — 4-те вид. — К. : Медицина, 2018. — 600 с. + Гриф МОЗ.
7	Хірургія [Текст] : підручник: у 2-х т. Т.1 : Загальна хірургія з основними видами хірургічної патології. Лікування хворого в хірургічному стаціонарі / Р. О. Сабадишин, В. О. Рижковський, О. В. Маркович та ін. — К. : Вища шк., 2018. — 784 с.
8	П'ятикоп, Г.І. 4217 Методичні вказівки до практичних занять із курсу "Загальна хірургія" на тему "Хірургічна операція. Підготовка хворих до операції. Догляд за хворими в післяопераційному періоді" [Текст] : для студ. мед. ВНЗ денної форми навчання / Г. І. П'ятикоп, І. Я. Гресько, О. В. Кравець. — Суми : СумДУ, 2017. — 43 с.
9	Невідкладні стани в хірургії [Текст] : навч. посіб. / К. М. Бобак, А. І. Бобак, В. В. Киретів та ін. ; за ред. Л.М. Ковальчука. — К. : Медицина, 2017. — 560 с. + Гриф МОЗ.
10	Кононенко, М.Г. Перитоніт [Текст] : матеріали до лекції для студ. і лікарів (хірургів, анестезіологів та ін.) спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / М. Г. Кононенко. — Суми : СумДУ, 2017. — 116 с.